

2022елның 14 февралә

2 номер

КАРАР

"2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Габишев авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү буенча муниципаль программаны раслау турында"

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында " 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы һәм Лаеш муниципаль районының Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү максатларында, карар бирәм:

1. «2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Габишев авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын (кушымта) расларга».
2. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Габишев авыл жирлеге башкарма комитетына, Лаеш муниципаль районы Габишев авыл жирлеге территориясендә урнашкан кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына муниципаль программаны тормышка ашыру буенча чаралар күрергә.
3. Әлеге карарны Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында-<http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам..

Житәкче

Р.Т.Хөсәенов

Лаеш муниципаль районы Габишев авыл
жирлегенең 2022 елның «14» февралендәге 2 номерлы
Башкарма комитет карарына кушымта

2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль
районының Габишев авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны
үстерүнең муниципаль программасы

2022 ел

Эчтәлек

Программы Паспорты

I. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика. Программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар аларны хәл итү юллары

II. Программаның максаты, бурычлары, төп көтелгән ахыргы нәтижеләрен тасвирлау, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

III. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

IV. Программаның социаль-иқтисадый нәтижелелеген бәяләү

1 нче кушымта

**«2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының
Габишев авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү»
программасы паспорты»**

Программа исеме	«2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Габишев авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» программасы (алга таба - Программа) «
Программа эшләү өчен нигезләр	Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон; "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәгә 209-ФЗ номерлы Федераль закон; «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Габишев авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максаты	Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеше өчен уңай шартлар тәэмин итү, инновацион икътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм аларның конкурентлык сәләтен тәэмин итү, шулай ук жирлекнең социаль-икътисадый үсеше бурычларын хәл итүгә аның өлешен арттыру
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жирлектә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру; 2. Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм үстерү; 3. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү; 4. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дәүләт һәм

	<p>муниципаль хезмэт күрсәтүләрнең сыйфатын күтәрү һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектларын консультация белән тәэмин итү;</p> <p>5. Эшкуарлык эшчәнлегенә икътисадый актив халыкны жәлеп итү.</p>
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2022-2026 еллар
Программаны үтәүчеләр	Лаеш муниципаль районы Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, Лаеш муниципаль районы Габишев авыл җирлегә башкарма комитеты
Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыру көтелә торган соңгы нәтижәләр	<p>Программа чараларын тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2026 ел ахырына ирешергә мөмкинлек бирчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм индивидуаль эшкуарлар житештерә торган продукция (хезмэт күрсәтүләр) әйләнешенә еллык үсешен саклап калу; - Лаеш муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санының еллык үсешен саклап калу; - барлык предприятиеләрнең уртача исемлек санында кече (микропредприятиеләрне дә кертеп) һәм урта предприятиеләрдә хезмәткәрләрнең (тышкы бергә эшләүчеләрдән башка) саны өлешен арттыру; - кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультация ярдәме күрсәтү; - кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары (яңа теркәлгән индивидуаль эшкуарларны да кертеп) булдыру; <p>Шуның белән бергә программа чараларын үтәү</p> <p>кече һәм урта эшмәкәрлек инфраструктурасы уңышлы эш башкарсын өчен шартлар тота тәэмин итүне күздә тота</p>

	кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсендә товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) житештерү күләмнәрен арттыру, шулай ук авыл жирлеге бюджетына аларның эшчәнлегеннән салымнар керүне арттыру да күздә тотыла.
--	---

1. Программаны тормышка ашыру сферасының характеристикасы.

Проблеманы хәл итүгә юнәлдерелгән хәл итү юллары программасы

2021 елда Лаеш муниципаль районының Габишев авыл жирлегендә 4 эре һәм урта предприятие, 13 кече предприятие, шулай ук 76 шәхси эшкуар, 159 үзмәшгульлек, 0 сәнәгать майданчыгы үз эшчәнлеген гамәлгә ашырды.

1 таблица

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Габишев авыл жирлегендә эшкуарлык өлкәсен үстерүнең төп тенденцияләре

Күрсәткеч	2020 ел (факт)	2021 ел (факт)	2022 ел (бәя)
Эшкуарлыкның икътисадый актив субъектлары саны:			
эре предприятиеләр, бер.	0	0	0
урта предприятиеләр, бер	0	0	0
кече предприятиеләр, бер.	8	8	8
үз-үзләрен тәэмин итүчеләр,	19	22	52
төп дөүләт теркәү номеры булган (теркәлүне узган) индивидуаль эшкуарлар - барлыгы, бер.	15	17	20
сәнәгать майданчыгы, бер.	0	1	1

2 таблица

Икътисадый эшчэнлек төрлөре буенча кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны

Эшчэнлек төре	Үлчәү берәмлеге.	Факттагы билге
		1.01.2021елга.
Кече эшкуарлыкның икътисадый актив субъектлары барлыгы икътисади эшчэнлек төрлөре буенча исәпкә алынган:	берәмлек	13
Авыл хужалыгы, аучылык һәм урман хужалыгы	берәмлек	1
Балык тоту, балык үрчетү	берәмлек	-
Файдалы казылмалар чыгару	берәмлек	-
Эшкәртү производстволары	берәмлек	1
Электр энергиясен, газны һәм суны житештерү һәм бүлү	берәмлек	1
Төзелеш	берәмлек	1
Күпләп һәм ваклап сату;	берәмлек	10
Кунакханә һәм ресторанның	берәмлек	-
Транспорт; автотранспорт чараларын, мотоциклларны, көнкүреш эйберләрен һәм шәхси куллану предметларын ремонтлау һәм элемтә	берәмлек	-
Финанс эшчәнлеге	берәмлек	-
Күчмәс милек, аренда һәм хезмәтләр күрсәтү белән операцияләр	берәмлек	-
Дәүләт идарәсе һәм хәрби куркынычсызлыкны тәмин итү; мәжбүри социаль тәмин итү	берәмлек	-
Мәгариф	берәмлек	-
Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәтләр күрсәтү	берәмлек	-
Башка коммунал, социаль һәм шәхси хезмәтләр күрсәтү	берәмлек	-

Йорт хужалыгын алып бару буенча хезмэтлэр күрсэгү	берэмлек	-
Экстерриториаль оешмалар эшчэнлеге	берэмлек	-
Башка	берэмлек	-

2021 елда эшкуарлыкка ярдэм итү программаларының иң популяр программалары программалар булды: «ФОТ 3.0.» программасы һәм микрофинанслау программасы.

Кече эшкуарлыкка мәгълүмати ярдэм күрсэгү һәм үз бизнесын оештыруны популярлаштыру буенча актив кампания кысаларында, аның максаты эшкуарлык эшчэнлеген алып баруның аерым мәсьәләләренә багышланган һәм күрсәтелгән өлкәдә актуаль мәсьәләләр буенча фикер алышуга, шулай ук аны алга таба үстерү буенча уртак чаралар эшлэгүгә юнәлдерелгән киңәшмәләр, конференцияләр, форумнар, "түгәрәк өстәлләр" утырышлары үткәрелде, шулай ук эшкуарлык эшчэнлеген алып баруның аерым мәсьәләләренә багышланган һәм күрсәтелгән өлкәдә актуаль мәсьәләләр буенча фикер алышуга, шулай ук аны алга таба үстерү буенча уртак чаралар эшлэгүгә юнәлдерелгән бөтен мәгълүмат даими нигездә Лаеш муниципаль районының рәсми порталында урнаштырылды.

Кызыксынучы оешмалар белән берлектә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына кече һәм урта эшкуарлыкка дөүләт ярдәменен гамәлдәге чаралары турында мәгълүмат бирүгә, шулай ук эшкуарлык өлкәсендәге кануннардагы үзгәрешләргә юнәлтелгән чаралар даими рәвештә үткәрелде.

Базарның аерылгысыз субъекты буларак, кече һәм урта эшкуарлык халыкның мәшгульеге проблемаларын, тормыш дәрәжәсен күтәрүне, авыл халкының икътисадый актив өлешендәге керемнен мөстәкыйль чыганаclarын формалаштыруны билгеле бер дәрәжәдә хәл итә.

Кече һәм урта эшкуарлыкның әһәмияте аның үзенчәлекле үзлекләренә бәйле, аларның иң мөһиме - оперативлык, мобильлек, сорау һәм тәкъдим конъюнктурасына жайлашу сәләте. Районның хезмәт базарында билгеләүче булмаса да, кече һәм урта бизнес секторы шулай да үзенен тормыш сәләтен исбатлады. Моннан тыш, кече һәм урта бизнес, урта сыйныф булдыруга нигез буларак, мөһим социаль роль уйный.

Шул ук вакытта Лаеш муниципаль районының Габишев авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшкуарлык үсешенен әлегә этабында үзенен икътисадый потенциалын житәрлек дәрәжәдә гамәлгә ашырмый һәм үсешнен

макроикътисадый факторлары һәм жирле шартларның үзенчәлеге белән бәйле диспропорцияләре белән характерлана.

Халыкның үзмәшгульлеген үстерүнең төп факторлары түбәндәгеләр:

- үз эшен башлап жибәрү өчен кирәкле халыкның үз финанс чараларына кытлыгы;

- квалификацияле кадрлар житмәү, гамәлдәге һәм потенциалы гражданнарның финанс, юридик һәм идарә итүдә аз белемле булуы.

Авыл халкының үзмәшгульлеген үстерү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү каралган:

- үз-үзен биләгән халыкның хокукый һәм икътисадый белемнәрен камилләштерү максатларында даими мәгълүмати һәм консультация ярдәме;

- кече һәм урта эшкуарлыкка финанс ярдәме механизмнарын камилләштерү (халыкны эш белән тәмин итү программасы).

Үз-үзен эш белән тәмин итүче халык, кеше.

Таблица 3

	2021 (факт)	2022 (фараз)	2023 (фараз)	2024 (фараз)	2025 (фараз)	2026 (фараз)
Үз-үзен эш белән тәмин итүче халык саны	159	178	201	230	265	298

II. Программаның максаты, бурычлары, төп көтелгән ахыргы нәтижәләрен тасвирлау, аны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендәге эш юнәлеше эшкуарлык субъектларының эшлекле активлыгын үстерү өчен уңай климат булдыруга,

эшкураулык үсешенә төп чикләүләрнең йогынтысын киметүгә юнәлдерелгән һәм Лаеш муниципаль районының Габишев авыл жирлеген үстерүнең стратегик максатлары, бурычлары һәм приоритетлары системасына Эшкураулыкка ярдәм итү юнәлешләрән булдыруга нигезләнгән.

Бу максатта урта сроклы перспективага социаль-икътисадый үсешнең төп бурычлары билгеләнә һәм әлеге бурычлар кысаларында кече һәм урта эшкураулык субъектларына ярдәм итү чараларын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә.

Авыл жирлегендә эшмәкәрлек үсешен тоткарлый торган, әлеге сораштыруларга һәм эшкураулык жәмәгәтьчелеген анкеталаштыруга нигезләнгән төп проблемалар булып тора:

- кадрлар кытлыгы;
- югары кече һәм урта бизнес өчен салым йөкләнеше дәрәжәсе;
- түбән алу мөмкинлеге финанс ресурслары;
- Жир һәм күчемсез мөлкәт;
- энергетика инфраструктурасыннан файдалану мөмкинлеге;
- яңа жиһазлар алу белән проблемалар.

Программаның максаты-кече һәм урта эшкураулык субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак, кече һәм урта эшкураулык субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәмин итү, шулай ук аның районның социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Әлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Жирлектә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру;
2. Кече һәм урта эшкураулыкка ярдәм инфраструктурасын булдыру һәм үстерү;
3. Эшкураулыкның кадрлар потенциалын үстерү;
4. Кече һәм урта эшкураулык субъектларына дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатын күтәрү һәм кече һәм урта эшкураулык субъектларын консультация белән тәмин итү;
5. Икътисади актив халыкны эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү.

Программаның төп чаралары программаның максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып формалаштырылган. Шул ук вакытта һәр мәсьәләгә хәл итү кысаларында диярлек ярдәм итүгә һәм үстерүгә, шул исәптән кече һәм урта эшкуарлыкны башлап жиберүче субъектларга, аларның санын арттыру өлешендә дә, бизнесны үстерү өлешендә дә, яңа эш урыннары булдыруны күздә тоткан чаралар каралган.

Программаның төп чаралары характеристикасы

Тулаем алганда, кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү чараларын 4 төп юнәлешкә бүлсәң мөмкин:

1. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультацион ярдәм күрсәтү буенча чаралар;
2. Жирлектә эшкуарлыкны үстерү инфраструктурасын булдыруга юнәлдерелгән чаралар;
3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына салым ташламалары бирүгә юнәлдерелгән чаралар;
4. Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар.

Эшкуарлар өчен консультация ярдәме күрсәтү юнәлеше кысаларында түбәндәге чаралар каралачак::

1. Эшкуарлыкка ярдәм итү программалары буенча республика һәм федераль бюджетлардан күрсәтелә торган консультацион ярдәм күрсәтү һәм мәгълүмат бирү;

Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар:

1. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны хәл итү юллары буенча анкеталаштыру үткәрү.
2. Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары өчен гамәлдәге Эшкуарлыкка ярдәм программалары буенча законнарны үзгәртү һәм үстерү белән бәйле актуаль хокукый мәсьәләләр буенча киңәшмәләр һәм семинарлар үткәрү.

3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати ярдәм күрсәтү кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын, шул исәптән яшьләр бергәлеген булдыруны популярлаштыру.

Максатлар һәм бурычлар киселешендә төп чаралар исемлеге программага Кушымтада тәкъдим ителгән.

Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Программа 2022 елдан 2026 елга кадәр тормышка ашырыла.

I. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программаны тормышка ашыру белән идарә итүне Лаеш муниципаль районы Габишев авыл жирлеген башкарма комитеты башкара:

Программа чараларын тормышка ашыруны планлаштыруны, үзара бәйләнеше, координацияләүне һәм тикшереп торуну оештыра;

программа чаралары исемлеген, максатчан индикаторларны һәм программаның нәтижелеген күрсәткечләрен әзерләүне һәм төгәлләштерүне гамәлгә ашыра.

Программаны тормышка ашыру барышында Лаеш муниципаль районы Габишев авыл жирлеген башкарма комитеты кече һәм урта эшкуарлык субъектлары һәм Лаеш муниципаль районының икътисад һәм эшкуарлык бүлеген белән хезмәттәшлек итә, Программа чараларын үтәүчеләр программа чараларын вакытында һәм сыйфатлы итеп үтәү өчен җаваплы.

IV. Программаның социаль-икътисади нәтижелегенә әһәмияте

Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- эчкә һәм тышкы базарларда кече һәм урта эшкуарлык субъектларының көндәшлеккә сәләтлелеген арттыру;
- яңа эшләнмәләрне стимуллаштыру һәм яңа технологияләрне үзләштерүгә ярдәм итү;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының мәгълүмати технологияләрне куллануны киңәйтү;
- эшмәкәрлек эшчәнлегә белән кызыксынуны арттыру хисабына халыкның эшлекле активлыгын үстерү ;
- кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын үстерү;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының финанс һәм матди ресурсларга үтемлелеген тәэмин итә торган механизмнарны камилләштерергә;
- Эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасы оешмалары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләренә төрләрен киңәйтү һәм сыйфатын арттыру юлы белән кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати - консультацион ярдәм күрсәтүне камилләштерергә;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә жәлеп итү;

«Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Габишев авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» программасының максатлары һәм нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларның үтәү вакыты	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлеге	Индикаторлар күрсәткече				
				2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел
<p>Максат исеме: кече һәм урта эшқуарлык субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшқуарлык субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәмин итү, шулай ук аның жирлекнең социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.</p>								
Эшқуарлыкка ярдәм итү программалары буенча республика һәм федераль бюджетлардан күрсәтелә торган консультациялар ярдәм күрсәтү һәм мәгълүмат бирү	Ләш муниципаль районы Габишев авыл жирлеге башкарма комитеты	2022-2026	кече һәм урта эшқуарлык субъектларына күрсәтелгән консультациялар саны	0	0	0	0	0
Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен белем бирү программалары буенча консультация хезмәтләре күрсәтү	Ләш муниципаль районы Габишев авыл жирлеге башкарма комитеты	2022-2026	кече һәм урта эшқуарлык субъектларына күрсәтелгән консультациялар саны	6	8	10	11	6
Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны хәл итү юллары буенча анкеталау үткәрү	Ләш муниципаль районы Габишев авыл жирлеге башкарма комитеты	2022-2026	Үткәрелгән анкеталар, берәмлекләр саны	1	4	2	4	1

Кече һәм урта эшқуарлык субъектлары өчен законнарны үзгәртү һәм үстерү белән бәйле актуаль хокукий мәсьәләләр, шулай ук эшқуарлыкка ярдәм итүнең гамәлдәге программалары буенча киңәшмәләр һәм семинарлар үткәрү	Ләш муниципаль районы Габишев авыл җирлеге башкарма комитеты	2022-2026	Үткәрелгән семинарлар, берәмлекләр саны	2	1	2	3	2
Яшьләр эшқуарлыгы өлкәсенә жәлеп итү буенча яшьләр берләшмәсе белән эш	Ләш муниципаль районы Габишев авыл җирлеге башкарма комитеты	2022-2026	Үткәрелгән чаралар саны, берәмлек	3	4	6	7	3
Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мәгълүмати ярдәм күрсәтү кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын булдыруны популярлаштыру	Ләш муниципаль районы Габишев авыл җирлеге башкарма комитеты	2022-2026	Үткәрелгән чаралар саны, берәмлек	3	5	4	7	3